

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRĂSOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondata în 1858 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuşi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Un expozeu al d-lui Iuliu Maniu asupra situaţiei politice

Renunţarea Principelui Moştenitor Carol.

Cluj, 14 Ianuarie.

Marţi a avut loc aici o întrunire a fruntaşilor Partidului Naţional, la care d-l Iuliu Maniu, prezident al P. N., a făcut importante declaraţiuni asupra evenimentelor la ordinea zilei şi anume: asupra chestiei renunţării Principelui Moştenitor şi în genere asupra situaţiei interne politice insistând mai ales asupra colaborării cu partidul ţărănesc.

Iată în rezumat cele spuse de dl Iuliu Maniu:

Actul renunţării.

„In presajna noiei campanii politice, care se începe cu deschiderea Parlamentului este bine venită această întrunire a noastră — spre a schimba câteva păreri asupra situaţiei politice — fără a lua, de sigur, hotărâri.

Ne găseam în toată unei viroase campanii politice, al cărui scop era înlăturarea regimului corupt sub care geme ţara şi înlocuirea lui cu un regim de legalitate şi cinste, când deodată s'a produs un eveniment politic, care intrase între problemele de Stat, menit parcă să facă o diversivone în situaţia politică actuală. Ştiţi, feră îndoielă, despre ce este vorba: abdicarea Principelui Moştenitor.

Nu trebuie să insist spre a vă arăta că acest eveniment a produs o adevărată senzaţie, dar şi o mare durere în opinia publică românească. Alteja Sa Regală prin păzirea, prin inteligenţa şi prin multele-i însuşiri îşi câştigase întreaga noastră simpatie, oct în Ardeal şi Banat. Gândul că trebuia să renunţăm la speranţele ce cu toţi le pusese în El, încă de pe vremea opresiunii strelne, ne-a produs o mare îndurerare.

De aceea în să vă dau unele mici detalii, cari pe de o parte pot fi interesante, iar pe de altă parte pun în lumina adevărată această chestiune.

Consiliul de Coroană.

Am primit telegrama de a ne prezenta la Consiliul de Coroană, eu şi dl Valda. În audienţa, la care am fost primit înaintea de acest consiliu, am aflat despre ce era vorba dela însăşi M jestatea Sa şi anume:

Principele Carol plecat în străinătate nu vroia să se mai însoţească şi la insistenţele ce s'au făcut pentru a L determina să revie, a răspuns cu o scrisoare de abdicare dela drepturile de Moştenitor al Tronului şi de membru al Familiei Regale.

Primiind scrisoarea de abdicare, Suveranul a trimis pe dl Hiottu, ministrul Casei Regale, în Italia cu însărcinarea de a încerca să determine pe Prinţul Carol să renunţe la hotărârea luată, sau dacă aceasta nu se va putea să l se ceară a trimite o abdicare după toate formele.

Când am fost noi la Sinaia, la Consiliul de Coroană, dl Hiottu nu se înopose. Ne găsim deci în faţa primei scrisori de renunţare şi al unei telegramme, prin care se confirmase definitiv această renunţare.

Atitudinea Partidului Naţional.

În această situaţie atât eu cât şi dnl N. Iorga şi Al Valda au propus, că renunţarea să nu fie rezolvată, arătând din capul locului motivele cari militau pentru un nou demers pe lângă Principele Moştenitor.

După mesă a avut loc Consiliul de Coroană, ale cărui debateri le cunoaşteţi.

În acest consiliu M. S. Regele şi-a călă mesajul în care a declarat că hotărârea de renunţare este definitivă, producând şi documentul renunţării.

Şi în consiliu atât eu cât şi dnl Iorga şi Valda am avut aceeaşi atitudine, făcând din nou propunerea ca să se omăne hotărârea şi să se trimită o delegaţie solemnă şi oficială spre a încerca să determine pe Prinţul Carol de a renunţa la hotărârea de abdicare.

Asupra soartei membrilor Familiei regale, în primul rând Regele este în drept a hotărâ; noi deci, am declarat că ne supunem acestei hotărâri. Ceream totuşi să se facă un nou demers pentru ca chestiunea să fie definitiv şi precis lămurită.

Noi ne-am exprimat părerea fără reticenţe şi sunt dator să vă arăt motivele cari ne-au îndemnat să propunem de a se face această nouă intervenţie pe lângă Principele moştenitor.

Lămurirea unei atitudini

În primul rând, partidul naţional filad pătruns de sentimentul monarhic, este de părere că nu trebuie să se producă zguduiri, cari ar putea să dă în opinia publică acest sentiment. Dacă se pune prea mare

grabă într-o astfel de chestiune, lăsând să se întăpănească credinţa că un prinţ poate fi îndepărtat dela tron şi adus altul la succesiune fără a se epulza mai întâi toate mijloacele de a se înlătura schimbarea, se produce o zguduire în siguranţa de continuitate care este una din bazele principiului monarhic.

Al doilea motiv a fost simţul de răspundere pentru viitor. O schimbare ca aceasta poate aduce în viitor, serioase zguduiri în viaţa de Stat a unui popor. Vedeti istoria universală, unde găsiţi atâtea cazuri similare, cari au adus numai nenorocire.

Având acest simţ de răspundere, am socotit de a moştă datorie de a strage atenţia, pentru cele ce se pot întâmpla în viitor.

Al treilea motiv, a fost o chestiune de constituţionalitate. Nu voiam ca partidul naţional eventual să fie vinovat de comiterea unei nedreptăţi chiar şi involuntare faţă de un om, feră ca mai întâi să se ştie cu precizie situaţia adevărată.

În fine, al patrulea motiv a fost bunul simţ.

Este într'adevăr din cale afară de greu ca pe un om pe care l-ai presăvât să-l faci să cadă fără nici o apărare, şi fără a face seamă de situaţiile de până atunci, lăsând ca lumea să creadă că sentimentele de dragoste permanent manifestate faţă de El, au fost neincere.

Chestiunea Regentei şi modificarea statutului

După cosiliul de Coroană dl Valda s'a înoposat la Cluj. Eu plecând la Bucureşti am fost din nou invitat în audienţă, când M. Sa mi-a comunicat planul modificării Statutului Familiei Regale şi a regentei.

În aceste două chestiuni am adoptat în Parlament atitudinea pe care o cunoaşteţi şi anume că ele sunt consecinţa tehnică a primirei renunţării dela succesiune şi a instituirii unei noi succesiuni.

N'am intrat însă în discutarea lor, fiind prea scurt timpul de a studia textele proiectelor le lege, distribuite în clipa vorărei lor, şi pentru că instituirea regentei o socoteam prematură, având în vedere starea perfectă a sănătăţii Save anului.

Zvonuri neltemelate.

Astfel s'au petrecut lucrurile. Astăzi, însă se face o serie întregă de versiuni în jurul acestei chestiuni.

În interesul prestigiului Dinastiei, trebuie să amintesc, că este inexact, de pildă, că s'ar fi găsit nereguli în sfacerea avioanelor, în cari ar fi amestecat şi Principele Carol. Că alţi oameni au făcut abuzuri, justiţia militară este chemată a stabili şi a hotărâ.

Se mai spune, că Principele ar fi fost implicat în oare-cari

nereguli la Fundaţiunea culturală ce l poartă numele, ceea ce este în totul neadăvărat. Sau că ar fi fost amestecat în conjuraţiuni ori acţiuni politice. Toate sunt pure invenţiuni. Realitatea crudă este că din cauze familiare s'a văzut nevoit să se părăsească familia. Este o chestiune de natură pur personală, în care nu ne putem amesteca.

O datorie.

Astfel stând lucrurile, eu cred că e bine să ne împăcăm cu situaţia, care s'a creat. Prinţul nu mai vrea să fie succesor. Regele a aprobat şi prin urmare nu mai există alt for la care să apelăm în faţa acestei hotărâri.

Situaţia de moştenitor al Tronului are şi o latură care interesează viaţa constituţională a ţării şi de aceea socoteam că Statul trebuia să facă paşi necesari pentru a înlătura o schimbare. Poate că nu ar fi avut aici un rezultat. Dar era mai multă lămurire, mai multă linişte. Dacă însă nu s'a făcut le timp, acum altceva nu se mai poate face.

Pe noi sufleteşte ne doare, dar înţelegem că acum totul ar fi de prisos.

Partidul Naţional are datoria să facă politică reală conform intereselor neamului. Ar fi deci o greşală ca din acest eveniment să se facă o armă politică. Rămâne o pagină închisă, care ne doare, dar asupra căreia nu vom mai reveni şi stăm precum am declarat şi în Consiliu de Coroană în jurul M. S. Regelui, acceptând hotărârile adate. Şi aceasta cu atât mai mult cu cât guvernul are tot interesul să distragă atenţia opiniei publice dela marea problemă a schimbării de regim. Interesul nostru deci este să vedem clar, să examinăm şi din moment ce ne-am convins că nu se poate face nimic, să mergem mai departe.

Perfidia partidului liberal.

Tactica partidului liberal este de a pescui în apă tulbură, încercând ca, cu o diversivone să-şi prelungească guvernarea. Lipsit de popularitate şi competenţă ar vrea, să arate că rămâne la putere pentru că n'are cine să-i ia locul. Lasă să se înţeleagă că Partidul Naţional este în contradicţie cu M. S. Regele şi de aceea nu vom putea fi încredinţaţi cu formarea noului guvern. Este desigur o apucătură perfidă şi periculoasă.

M. S. ştie adevăratul nostru sentiment, dar guvernul vrea să producă nelămurire în opinia publică. Încearcă a prezenta partidul naţional că nu se supune hotărârei Regelui.

De aceea, domnilor, trebuie să fim cu atenţie şi înţelegând, că prin abdicarea Prinţului s'a creat o situaţie care nu se mai poate schimba, să nu intrăm într-o campanie care este în afară

de interesele ţării şi a ţidului.

Ori cât de mult l'am regretat pe fostul Moştenitor şi ori cât de mult l'am condamnă pe cei cari au lăsat să ajungă lucrul până aici, noi nu putem decât să o socotim închisă această problemă de Stat.

Răspunderea d-lui Brătianu.

Totuşi avem dreptul de a arăta cine este răspunzător de acest eveniment.

Printre multele păcate ale d-lui Brătianu trebuie să înscrisem de sigur şi pe acesta. Nepăsarea sa faţă de interesele ţării şi ale Dinastiei este feră îndoielă cauza principala a celor petrecute.

Dacă în ţara românească ar fi fost un prezident de consiliu constituţional şi prudent se puteau lua măsuri ca lucrurile să nu se desvolte până aici.

Na odată opoziţia în Parlament a încercat să atragă atenţia guvernului asupra necesităţii ca Principele moştenitor să nu fie amestecat în chestiuni administrative. Căci orice acţiune de administraţie produce şi mulţumiri şi nemulţumiri. Nemulţumirile se refrâng totdeauna pe seama celui ce este în fruntea acelei acţiuni.

Prima ministru trebuia să evite ca Prinţul moştenitor să fie amestecat în astfel de chestiuni administrative, cari pot aduce feră voia Lui nemulţumiri în opinia publică.

Pe de altă parte primul ministru cunoscând lucrurile ce se petrec în viaţa familiară a Prinţului, trebuia să intervie, fireşte feră brutalitate ci cu iubire, spre a împedea la timp dezvoltarea faptelor.

A mai fost cândva o chestiune identică şi cu mult mai gravă. Dar primul ministru de atunci dl Al. Valda şi dl N. Iorga cu o deplină înţelegere a situaţiilor au ştiut să o înlătore. Dacă şi d-l Brătianu proceda la fel, poate ar fi obţinut acelaşi rezultat.

Răspunderea d-sale este precisă, şi pe bază de realităţi, atât ca prevedere cât şi ca procedare. Acest eveniment se adaugă la pasivul politic al d-lui Brătianu.

Partea a doua a expozenului o vom publica în a rai viitor.

În atenţiunea cetăţenilor.

Până la 1 Februarie a. e. înscrieţi-vă în listele electorale comunale şi judeţene, cu drept de contestaţie până la 10 Februarie, în baza art. 158, din legea pentru unificarea administrativă, urmând ca la această dată să se încheie listele permanente.

A SOSIT UN TRANSPORT MARE CUI

COVOARE, PERDELE, PREŞURI, SALTELE, PLAPOMI şi LINOLEUM,
LA MARELE MAGAZIN DE COVOARE TELLMANN şi SPEIL

Asupra reorganizării învățământului comercial

Galati, 12 Ian. 1926.

În conferința ținută de către profesorii școlilor comerciale din Galați, în care s'a discutat reorganizarea învățământului nostru comercial, D-nul profesor I. G. Munteanu a făcut următoarea expunere:

Scopul învățământului comercial este în prima linie de a produce personal destul de bun pentru comerț, industrie și bănci. Pentru acest sfârșit, la școlile comerciale trebuie dezvoltate mai mult contabilitatea și corespondența comercială, aritmetica comercială și studiul limbilor străine, iar în rândul al doilea științele economice și tehnologia mărfurilor. Celelalte ramuri științifice nu sunt decât ajutor. De ceea nu trebuie să se facă abuz de așa zisa cultură generală.

Chiar și specialitățile pur comerciale trebuie mărginite mai ales în cadrul necesităților noastre economice, pentru că de la tinerii cari intră în afaceri se cere să știe mai întâi ce se petrece în noi și apoi ce se petrece aiurea.

De la un absolvent de școală comercială, superioară, de pildă, nu se cere în negoț nici logismografie, nici probabilități de supraviețuire, nici formule algebrice și chimice complicate, nici relieful din Tunis și Uruguay, nici cunoașterea de aproape a tot felul de pietre scumpe, — chestiuni cari figurează în programul actual — ci se cere să știe a redacta repede și sigur scrisori și acte comerciale, să calculeze exact și repede prețurile, dobânzile și schimbările, să țină în regulă registrele, să vorbească și să scrie cu ușurință limbile străine, să cunoască principalele mărfuri cari vin în negoțul nostru, locul lor de producție și de desfășurare, transporturile, tarifele, uzanțele, valuta și drepturile și datorile lui ca negustor.

De la un absolvent de curs comercial elementar se cer a-celeași cunoștințe, dar într-o

măsură mai restrânsă. De la un absolvent de curs practic se cer aceleași cunoștințe, dar într-o măsură încă și mai restrânsă.

În acest sens ar trebui înlocuită noua reorganizare.

Nu trebuie perdut din vedere că școlile comerciale sunt școlile de specialitate, că absolvenții lor (afară de puștii cari merg la academii comerciale) intră direct în afaceri, unde trebuie să aplice îndată cunoștințele căpătate în școală.

Pentru cerințele de până azi ale negoțului nostru, actualele școlile comerciale, superioare, nu fost bine înlocuite. Ele au dat absolvenți apreciați în negoț și în bănci. Cel muncitorii au ajuns șefi și personal de elită, iar cei ce s'au dus pe la universitățile comerciale, și-au putut continua studiile cu succes.

Pentru viitor însă programele acestor școlile trebuie armonizate bine și adoptate situației economice actuale.

Specializarea trebuie intensificată. Așa: trebuie dezvoltate mai mult părțile referitoare la negoțul nostru de cereale, de lemne și de petrol și chestiunile bancare. La matematici să se dea o mai mare dezvoltare calculului aplicat la prețuri, la schimbări și arbitraje; la tehnologie, o mai mare dezvoltare studiului produseilor naționale; în porturi să se dezvolte mult și partea maritimă; la Ploiești, a fabricii de petrol; pentru limbile vii să se dezvolte ore mai multe; economia politică în loc de a se face în doi ani, câte două și o oră pe săptămână, să se concetreză mai sistematic în un singur an, cu trei ore pe săptămână; statistică, așa cum e, să se scoasă din program, etc. La orele de dirigeanță profesorii să fie obligați a face esențialul de morală.

Cursurile școlilor comerciale, superioare, de fele să fie mai ușoare de cât la școlile de băieți, intrucât în afaceri,

fetele au un rol mai redus de cât băieții.

Programele școlilor elementare trebuie de asemenea revizuite și armonizate potrivit cerințelor de azi. Să li se introducă limbile franceză și germană. Să se restabilească continuitatea între cursul inferior și cel superior.

Suțtem contra introducerii limbii latine în ultima clasă, cum prevede legea — protocal de lege al ministerului. Limba latină în școlile comerciale este inutilă. Orele destinate pentru limbile trebuie întrebuțate pentru franceză și pentru nemțește.

Programele cursurilor comerciale practice, să fie cât se poate de simple, mărginindu-se la contabilitate, corespondență și socoteală. Dacă se adugă și alte studii, nu se pot dobândi rezultate satisfăcătoare. Elevii respectivi nu au destulă vreme pentru carte și via la școală obosiți de munca de peste zi.

Practica comercială pe la prăvălii și birouri, în timpul studiilor pentru elevii cursului elementar, nu a dat rezultate satisfăcătoare. Dacă aceia ar trebui desființată. În programele actuale această măsură fusese introdusă de profesorii teoreticieni, funcționari te minister, cari nu erau destul în curent cu învățământul comercial. Cea mai mare parte din patronii pe la cari elevii fac practică, îi primesc de silă, și acuzază de munca și de timpul acestor tinerii, fără a-i înțea în ele negoțului. În același timp acești elevi se obișnuiesc cu dizordinea și nu au destul timp pentru pregătirea lecțiilor.

În toate școlile comerciale să se introducă muzica și gimnastica.

Să se reintroducă examenele de finețe acului și de absolvire. Practica de o jumătate de an, după terminarea studiilor, să se mențină.

Profesorii școlilor comerciale să treacă examene speciale pentru ca sădredrele ce voesc să ocupe.

Directorii să fie recrutați cu preferință dintre absolvenții cu studii comerciale, universitare.

Școlile comerciale să fie înzestrate cu localuri corespunzătoare și cu materialul didactic necesar. Casa școlilor să

ținăsească manualele didactice de specialitate.

La Galați să se întemeze o academie de înalte studii comerciale.

Cor.

Cum se va socoti sporul

de 40 la sută pentru funcționarii c. f. r.

Consiliul de administrație al c. f. r. a hotărât să se plătească personalului căilor ferate cu începere de la 1 Ianuarie 1926, sporul după normele aplicate celorlalți funcționari ai statului socotind cota de scumpete în-treagă.

Sporul ce se va plăti va fi de 40 la sută, socotit la salariul de bază și celelalte indemnizații de scumpete acordate până la 31 Decembrie 1925, afară de indemnizația de chirie, adaos familiar primă și diurnă fixă.

Suma rezultată din calcul, este scusă la rotunjire la minus prin înălțurarea fracțiilor ce trec de 5 lei.

Sporul de scumpete, după localitate, care spor pentru personalul căilor ferate este de 400, 500 și 200, va fi considerat la calcularea sporului ca 1000, 750 și 500. Nu însumează prin aceasta și sporul de scumpete, pe localități, să se plătească sporul în această sumă, el rămâne a se plăti tot după ordinea în vigoare cu 400, 500, și 200.

Pentru personalul dela case de pensuni.

Vor beneficia de sporul pe 1926 următoarele categorii:

Personalul participat în casa generală de pensuni; personalul participat în casa de ajutor; lucrătorii permanenți ce nu primesc acord sau compensație de acord.

Personalul auxiliar cu diurnă nu primește acest spor.

Asupra acestui spor nu se vor face și alte rețineri decât 4 și 8 la sută. Sporul se va plăti odată cu salariile, adică la 20 ale lunii.

Personalul detașat în străinătate nu va beneficia de acest spor intru cât nu primește nici celelalte sporuri.

Impotriva cenzurii

Protestul directorilor de ziare din Capitală.

La convocarea directorilor de ziare din Capitală, care a avut loc, ieri, 15 Ianuarie, spre a se discuta atitudinea presii față de instituirea cenzurii s'a luat următoarea decizie:

„Directorii și reprezentanții autorizați ai ziarelor din Capitală întrunți astăzi 15 Ianuarie 1926 la redacția ziarului „Argus”, Luând în discuțione situația creată presii prin instituirea cenzurii au hotărât:

Protestează împotriva stăruințelor cenzurii ca fiind contrară prescripțiilor categorice ale constituției.

Protestează împotriva oprirei debitali ziarelor străine, chiar a celor de specialitate.

Consideră măsurile guvernului ca periculoase și de natură să alarmeze fără motive temeinice atât spiritul din țară cât și opinia publică din străinătate.

Cer d-lui Președinte al Consiliului și Ministrului de Interne revocarea acestor măsuri excepționale și anticonstituționale luate împotriva presei.

Dacă totuși Guvernul va stăruia în menținerea măsurilor luate, Directorii și reprezentanții ziarelor din București, declară că vor suspenda aparițunea ziarelor.”

Această decizie a fost semnată de d-nii: Em Socor (Adevărul și Dimineața), Gr. Galanțu (Argus), Const. Lupu (Aurora), C. Gongopol (Cuvântul), Const. Milie și E. D. Fagure (Lupta), N. Georgeșcu (Neamul Românesc), Jean Zaharof (Unirea).

Șezătoare populară

Duminecă, în 17 Ian. la ora 3 1/2 se va ține a 4-a șezătoare populară, tot în sala festivă a liceului A. Șaguna.

Va rorbi d. Dr. N. Căliman. Va mai fi: muzică, cor, declamații și lectură.

Aceste șezători vor urma în fiecare Duminecă d. a.

Întrearea liberă.

Poporul țării și prietenii culturii populare să se conștientizeze că înțeleg.

Criza bisericii rusești*

Traducere de VASILE ABUȘANU, profesor.

În încheierea lucrării sale monumentale, „Esoară de la Rusie”, președintele Masaryk protestează contra modelului spectral materialistic în care se interpretează de obicei istoria Rusiei și declară că înțelepciunea și caracterul poporului rusesc nu pot fi înțelese decât la lumina religiei sale naționale. Scriitorii bolșevici obsedeși de Marxism precum profesorul Pokrovsky, explică schimbările din Rusia prin ridicarea și scăderea prețului pânii. Însă înțelesul adevărat al istoriei rusești nu ne va fi descoperit decât prin înțelegerea și decăderea credințelor și instituțiilor religioase.

După președintele Masaryk, importanța primordială a factorului religios în prefacerea Rusiei civilizate nu e de altcum decât un exemplu particular al unei legi universale.

Unii sceptici ca Edouard Gibbon** pot susține că, pentru cei care crede, toate religiile sunt pe o formă de adevărate și că asemenea ele sunt pe o formă de falșe pentru cei

necredincioși. Însă Gibbon însuși se simte obligat de a adăuga că toate religiile sunt pe o formă de necesare omului de stat, ceea ce înseamnă a admite pur și simplu că o biserică constituie e un organ indispensabil pentru educația morală și politică a popoarelor. În măsura, în care biserica reușește sau nu de a-și îndeplini această funcțiune indispensabilă, statul însuși va reuși sau va eșua întru îndeplinirea funcțiunii sale.

Din nefericire trebuie să recunoaștem că, în timpurile mai noi, biserica „rusă a eșuat într'un chip mizerabil și acest eșec ne ajută la explicarea actualului tragedii rusești. Până la sfârșitul evului mediu, biserica rusă s'a achitat de o mare misiune istorică servind de stăvilă contra invaziilor tătare, oprind pe Mahomedani în mersul lor spre Occident, apărând poporul rusesc de împrăștiere și nimicire. În tripla unitate a crezului (credo) patriotic slav, naționalitatea „arodnaost” și autoritatea sau samodržavie se identifică cu ortodoxia sau „pravoslavie”. Chiar și în secolul XVII, influența religiei naționale a rămas încă destul de mare, fiind biserica în stare a-și așeza pe tronul

Țarilor pe omul său ales. E semnificativ că fondatorul familiei Romanov a fost fiul patriarhului de Moscova. Faptul e cu atât mai izbitor că, în mai puțin de un secol după acest triumf politic, biserica rusească își perduse această poziție excepțională, și că, în conflictul care urmă, ea fu complet învinsă. Petru cel Mare își luă asupra și pământul puterilor spirituale și temporale. El su primă Patriarhatul și înlocui guvernarea personală a Căsuții spirituale al bisericii cu guvernarea anonimă a Sfântului Sinod. Biserica rusească se înrolă într'un lărg înmoral și rușinos. Ea își vânda sufletul pentru un bid de lăte. În schimbul independenței sale, ea obțină protecția statului și dreptul de a persecuta toate comunitățile religioase care nu se țin de Biserica oficială a statului, — drept care, până la năruirea regimului din 1917, ea îl exercită pe o formă față de toți și contra tuturor, contra disidenților, evreilor, uniților, protestanților și contra catolicilor. Biserica deveni pur și simplu un departament de funcționari și birouari fanatiz. Înalta funcție de Procuror al Sfântului Sinod reveni generalilor și curțizanilor. Și episcopi ortodocși suferiră această degradare de a nu fi altceva decât niște funcționari subalterni ai Statului.

Deodată cu independența sa, biserica rusă își perdă toată autoritatea morală și orice influență

religioasă. Nici o mare biserică creștină, afară poate de biserică-mamă a Bizanțului, n-a decăzut mai adânc. Căruia negru al călegării, din mijlocul cărora se recrete exclusiv înălții de ganari și că ora le era înterzisă căsătoria, se prăbuși într'un sclavag politic. Clerul alb al proșilor din parohii, pentru care era obligată căsătoria, fu cefondat într'o mizerie încoasă, trăind din traficul și vinderea sacramentelor. Degradarea păstorilor conduse în mod inevitabil la demoralizarea turmei.

Țăranii ruși deveniră prada acestor „Patrii ale lăunericului” despre care jehnica dramă alui Tolstoi ne prezintă o amintire atât de izbitoră. În celelalte biserici creștine, prețul, păstorul, ministrul au devenit în mod natural povățuitorii și capii spirituali ai poporului. În Rusia noi nu aflăm nici o urmă de un atare rol nici în domeniul politic sau intelectual precum nici în cel moral. Biserica rusă n'a produs nici vre un Wesley sau vre un Richelieu, nici un Bossuet sau Fenelon, nici un Newman sau Mancelog, nici un Chalmers sau vre un Robertson de Brighton. Dacă ea a eșuat față de popor, ea a reușit încă și mai puțin față de clasele culte.

Groapa s'a mărit treptat între Intelligenția rusă și religia națională, ceea ce explică nepartința politică a ambelor. Afară de Dostoievski și de marii slavofili ca Aksakov și Samarine, se poate spune că toți marii

scriitori ai literaturii rusești nu fost deamași ai bisericii ortodoxe. Însăși Tolstoi fu obiectul unei excomunicări solomae. Cel mai profund căgător religios al ultimii generații, Viadimir Soloviev, se preocupa mai cu viață de a putea ajunge la o unire cu biserica catolică.

Nepăruța bisericii rusești s'a arătat tragic în cursul revoluției. În marile sdrancnări europene din trecut, sifertele bisericii au jucat un rol de primul ordin ajutând ori combatând elementele revoluționare. Istoria revoluției engleze e inseparabilă de mișcarea puritană. Istoria revoluției franceze e inseparabilă de Comuția civilă a clerului și de răcoala religioasă din departamentul Vendée. Din contră, în revoluțunea rusă, biserica rusă nu se manifestă decât prin scandalul popii Gaponne, a „călugărului” Rasputin și a episcopilor Ptrim și Hermogéne. Afară de unii caz ai athepiscopului Tkhan, biserica rusă a rămas pasivă și tăcută. Aproape fără nici o rezistență, păstori și oi se lăsară conduși la „datorele bolșeviste. O sută de milioane de creștini își aplecără fruntea sub tirania cătorva jidovi ateleți, cari proclamau că religia creștină e o otrăvă pentru inteligența populară rusă și cari pretindeau că au să stingă toate lamările cerului.

— Sfârșitul în nrul viitor. —

* Un capitol din lucrarea „Ce que j'ai vu en Russie Soviétique” de Charles Sarolea, profesor la universitatea din Edinburg.

** Edouard Gibbon, istoric englez (1734—1794) autorul unei celebre istorii asupra decadenței și prăbușirii imperiului Roman.

INFORMATIUNI

Neal comitet al „Astrel” des-părțământul Brașov, a ținut ieri prima ședință în care, s'au rezolvit numeroase acțiuni cari privesc acțiunea de reorganizare în oraș și județul Brașov. Intre altele s'a pus baza Bibliotecii centrale a despărțământului prin bibliotecă regretatului prof. Alexandru Bogdan, care a fost pusă la dispoziția despărțământului de că d-na directoare Maria Popescu-Bogdan.

Noul comitet s'a constituit astfel: președinte prof. A. Banciu, vicepreședinte Dr. Caliman, casier director I. Pricu, controlor inspectorul P. Munteanu, bibliotecar prof. Sângzoan, econom Dr. P. Debu.

A patra șezătoare în Scheiu. Duminică 17 Ianuarie, va avea loc a patra șezătoare populară în sala festivă a liceului Șaguna — Șezătoarea va începe la ora 3 1/2, p. m. Și va vorbi Dnul Dr. Caliman.

Ne place a crede că și această dată va lua parte un numeros public.

Un triplu asasinat. La Galați s'a săvârșit o monstruoasă crimă. Profesorele evreice Maria și Barbara Ceratos precum și lucrătoarea lor Roza au fost găsite Joi dimineața asinate în locuința lor. Asesinii, trei indivizi unguri, după ce au jefnit casa, au dispărut. Poliția face întinse cercetări.

Deces. La Bucureștii a înțeles din viață inspectorul școlar al Reg'unei Brașov Gh. Ionescu în vârstă de 49 ani.

Mulțumită, în numele comitetului Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea văduvelor scăpătate Brașov-Săcele, am onoare a exprima cele mai sincere mulțumiri stimabilei familii Arsenie și Virginia Vlaicu pentru donațiunea de 1000 lei în memoria iubitorilor părinți la fondul Constantin și Victoria luga de Bacău. Brașov, 14 Ian. 1926. Elena Sabadeanu, prezidentă.

Inspector judecătoresc în circumscripția Brașov a fost delegat d-ri Ioan Cetățeanu, consilier la Curtea de apel din Brașov pentru tribunalele Brașov, Făgăraș, Treiscaune, Sibiu, Târnava-mare și judecătorile din circumscripția acestor tribunale.

Farmacii de serviciu. În timpul deia 16—30 Ianuarie vor face serviciu peste amiază, noapte și în Duminică farmaciile F. Jakellus, la „Speranța” din str. Porții Nr. 23 și V. Klein la „Coroana de aur” din str. Căterinel Nr. 7.

Examenele particulare, sesiunea primă dela Liceul An Trei Șaguna din Brașov se vor începe în 8 Februarie a. c.

Garanție pentru sticle de bere. Cum înapoarea sticlelor de bere goale, după experiență, din partea unor clienți este foarte neglijentă, ori nu se aduce de loc la îndeplinire, au deels fabricile de bere și debitanții lor, ca începând dela data de 15 a lunii cor, a preda sticle la cumpărarea berei în sticle, numai contra unei garanții de 7 lei de sticlă sau contra schimbului de sticle goale. Ceface comunicăm spre orientarea cumpărătorului.

Dr. Springer medic dentist, specialist în boale de gură (operator de gură) ordinațiuni Str. Porții 66. (în casa ziarului „Brassoi Lapok). 13 4—10

Doctorul Ioan Leonhardt are locuința particulară în Brașov în Strada Timișului Nr. 1 cu telefon 205. 21 1—3

Inaugurarea „Orfelinatului Dumitru și Maria Pascu”

Vineri în 1 Ianuarie, ziua marei Vasile, după serviciul divin ținut în biserica Sf. Nicolae, la ora 11 1/2, a. m. membrii comitetului parohial al acestei biserici, precum și alți parohieni, s'au prezintat la casele Dumitru și Maria Pascu, unde s'a înființat orfelinatul.

Sfeștania festivă a fost oficiată de părintele protopop Dr. Iosif Blago și parohul Dr. Nicolae Stinghe. Răspunsurile le-a dat corul bisericii sf. Nicolae.

Părintele Dr. N. Stinghe la sfârșitul serviciului, în calitate de prezident al comitetului parohial, a rostit o cuvântare, arătând în cuvinte mișcătoare mulțumirea sufletească, ce trebuie să o simtă fiecare azi, când la ființă instituțiunea umanitară atât de frumoasă, conform dorinței fericiților fondatori.

Ne aflăm deja în al 9-lea an după război și cu drept cuvânt pot zice, că era timpul suprem ca să la ființă orfelinatul, și azi se bucură toată lumea, când vede că biserica sf. Nicolae prin această și-a îndeplinit în fine numai o mare îndatorire morală, potrivit dispozițiilor testamentare a fericiților donatori.

De-ocamdată în orfelinat n'au putut fi primiți decât patru elevi. Aceasta atât din cauză că încăperile caselor nu sunt toate libere, cât și din cauză că fondul nu permite de prezent prea mari cheltuieli.

Părintele Dr. Nicolae Stinghe adresează apoi cuvinte și sfaturi bune celor patru orfani, pe cari li dă în îngrijirea și conducerea d-lui prof. Nic. Oancea. Iși exprimă încrederea ce a depus-o Comitetul bisericii în d-nul N. Oancea și soția sa doamna R. Oancea, ca fostă directoare a Orfelinatului U. F. R. din Brașov și acum ca dirigentă a acestui orfelinat. Aduce vii mulțumiri membrilor Comitetului parohial și Esitropiei, cari au lucrat alături de Sfînșia Sa pentru înființarea acestei instituțiuni de binefacere.

La rândul său d-l director al Orfelinatului laudă fapta nobilă a fericiților Dumitru și Maria Pascu, cari au lăsat bisericii Sf. Nicolae o fundațiune cu scopul frumos de a întemeia un orfelinat, în care să fie ocrotiți orfani de al poporului nostru din Scheiu. Din ei să crească aici oameni cinști și de omenie spre binele lor, spre mulțumirea bisericii și a poporului din care fac parte. În numele orfanilor mulțumește preoților și Comitetului parohial pentru părinteasa îngrijire ce li se dă în orfelinat și promite tot în numele lor, că ei se vor purta bine spre mulțumirea tuturor protectorilor lor și la viimea sa își vor arăta recunoștința față de toți binefăcătorii lor. Radu Prisca.

SANATORIUL Dr. Herturth --- Dr. Fabritius BRASOV

Sf. strada Roșus Nr. 2. Telefon 3—58. Institut de terapeutică fizică și dietetică pentru boli interne, de nervi și anomalii de metabolismm, cu o secțiune pentru boli de ochi. (Se execută și operații). Situat în loc liniștit, cu o grădină frumoasă către sud, institutul este amenajat după toate cerințele moderne. Helio- și electroterapie (raze solare artificiale, lampă Sollux etc) precum și băi medicale (de acid carbonic, oxigen, săruri de iod etc.) pot fi folosite și de pacienți, cari locuiesc în afară de institut. 38 1-3

Vizitați frizeria modernă românească Matei Toncea, Strada Porții No. 36. 4—6

Tribunalul Brașov.

Nr. G. 2875/3—1925. In apel se va r-feri la acest număr.

In numele legii!

Tribunalul Brașov în cauza pornită prin acțiunea înaintată la 24 Octombrie 1925 cu Nr. G. 2875/1925 de către Sindicatul Profesional al fabricanților de sticlărie din Ardeal și Banat, reprezentat prin Dr. Oscar Tellmann, domiciliat în Brașov, pentru recunoașterea de persoană juridică în baza desbaterei orale, terminată la 1 Decembrie 1925 a dat în ziua mai jos arătată următoarea

Sentință :

Tribunalul acordă calitatea de persoană juridică de drept privat „Sindicatului Profesional al fabricanților de sticlărie din Brașov”. Se ordonă înscrierea acestui Sindicat în registrul persoanelor juridice al acestui Tribunal, după ce prezenta sentință va rămânea definitivă.

Motivare :

Având în vedere petițiune dată acestui Tribunal de Sindicatul fabricanților de sticlărie din Brașov prin care cere a se recunoaște calitatea de persoană juridică a Sindicatului fabricanților de sticlărie din Ardeal și având în vedere că susnumitul Sindicat în adunarea generală ținută la 20 Noembrie 1925 în Brașov, a modificat art. 7 din statute în conformitate cu art. 37 din lege și conformându-se ordinului Ministerului de Industrie și Comerț cu Nr. 6950/1925 din 21 Noembrie a. c. relativ la fixarea quantumului cotizațiilor a membrilor susnumitului Sindicat potrivit legii. Văzând că sunt depuse la dosar: actul constitutiv, statutele și bilanțul etc Având în vedere și avizul Ministerului de Industrie și Comerț serviciul Contencios cu Nr. 6950/1925 prin care comunică că este pentru a se acorda Sindicatului fabricanților de sticlărie calitatea de persoană juridică, și nefiind nimic în contra ordinii publice, bunelor moravuri și liniștii sociale Văzând susținerile reprezentanței acestui Sindicat de a i se acorda calitatea de persoană juridică, văzând și dispozițiile art 3 și urma din legea persoanelor juridice, tribunalul admite cererea și acordă calitatea de persoană juridică Sindicatului Fabricanților de sticlărie din Ardeal și Banat, înscrierea sa în registrul special al Tribunalului.

Data azi la 1 Decembrie 1925, în ședința publică.

A. Șelariu m. p. Grefier.

Theodor Ionescu m. p. Președinte.

Hala de carne No. 15

Carnea de vită prima calitate lei 24. De vițel l. cal. lei 34. De porc l. cal. lei 44. Slăna lei 50. 24 3—3

Mobile Dormitoare frumoase, sufragerii, mobilier american pentru biurouri, scaune-Thonet, fotolii etc. et., se pot cumpăra estin și convenabil la

PETER GROSS

Magazin de Mobile Codlea (județul Brașov) 35 1—3

INȘTIINȚARE

Domnilor antreprenori, furnisori, restauratori.

Fostul contabil al serviciului de Poduri și șosele al Județului Brașov — individul Gheorghe Rădulescu — fiind arestat, sunteți rugați să înaintați imediat orice reclamațiuni contra lui la adresa serviciului în Str. Fântanei Nr. 41. Loco. 36 1—1

Una garnitură de treerat

cu motor benzină 8 HP. Batoza 900 mm în bună stare sistem Clayton-Schulewort. Una batză sistem Clayton-Schulewort descompusă, toată feriina bună. Mărimea 1.6 m. adresa IOAN TATOMIR, Braza, Nr. 78 jud. 31 1—1 Hăgăraș.

S-A REDESCHIS RESTAURANTUL și HOTELUL COROANA VECHĂ

sub nouă conducere BUCATARIE EXCELENTĂ. BEUTURI BUNE PREȚURI MODERATE Camere la hotel bine și curat aranjate.

În speranță ca voi satisface pe deplin pe toți, rog binevoitorul concurs al Onoratului Public.

GHÎȚĂ ZACHIU

1085 17—0

Publicațiune

În conf. cu ord. Minist. Fin. No. 345009 din 31 Decembrie 1925 se aduce la cunoștința generală că Direcția Datoriei Publice din acest Minister, cu începere dela 2 Ianuarie 1926 va libera noile foi de cupoane ale titlurilor stampilate aparținând împrumutului 4% din 1890 de lei 274.375.000 iar posesorii unor asemenea titluri urmează să îndeplinească următoarele formalități :

Fie care detentor va completa un borderou în dublu exemplar ce-l va ridica dela Adpția financiară înscriind în coloana valori respective numerele titlurilor în ordinea numerică crescândă la care va anexa taloanele respective detașate dela titlurile ce posedă.

Pentru titlurile evacuate la Moscova se vor atașa borderourile Comisiilor de ștampilare.

Ambele borderouri vor fi semnate de detentori.

p. Administrator financiar :

Florea

Șeful serviciului : Dumitrescu.

I—1

CINEMA MODERN

Începând de azi, Sâmbătă, rulează monumentalul film în 2 părți

Cu aeroplanul în jurul Pământului

În pregătire :

Hoțul din Bagdad

și

Femeile cari n-au voie să iubească.

No. 29/1926. Not. publ.

Publicațiune de licitație

La cererea firmei Magazinele Generale și Antrepozitele pentru Ardeal din Brașov, reprezentat prin directorul Barta Paul din Brașov, se vor vinde în licitație publică cu asistența noastră trei aparate pentru sudat otogen și 1 piesă de mașină în baza ȘȘ lor 347 și 351 din Corul comercial în detrimentul debitorului întârziat.

Licitația se va ține în Brașov, Strada Gării No. 45, în locul Magazinului Generale în ziua de 20 Ianuarie 1926 ora 3 p. m.

Prețul de strigare se stabilește în suma de 23.942 lei cu observarea că obiectele se vor vinde și sub prețul de strigare. Licitanții vor depune o cauțiune (vadiu) de 10%, iar cumpărătorul adjudecat va plăti de îndată prețul de cumpărare.

Creditorul poate licita fără vadiu.

Brașov, la 15 Ianuarie 1926.

Dr. David Bleahu,

37 1-1 notar public Brașov.

SKIURI

de prima calitate au sosit la

CASA FOTO-SPORT HERMANN GUST

CINEMA APOLLO

Mâne, Duminică :

Samson clientul morții

și

O comedie cu Zigotto

în 4 acte.

Atitudinea Partidului național: alături de Rege O scrisoare a d-lui C. Argetoianu.

In urma unui articol tendențios din „Adevărul” d-l C. Argetoianu a adresat acestui ziar scrisoarea de mai jos:
București, 13 Ianuarie 1926.

Domnule director,
„Adevărul” de aseară binevoeste să se ocupe de mine și de atitudinea mea în legătură cu situația actuală politică. Am luat de mult obiceiul să nu intervin în nici o polemă de presă, ori care ar fi aprecierile ce s'ar aduce, fie persoanei mele, fie actelor mele. Față de reportajul dv. de ieri, însă, socotesc că încercarea mea ar fi dăunătoare cauzei și partidului ce servec. Vă rog prin urmare, să aveți buna voință de a publica aceste câteva rânduri.

Atitudinea partidului național în chestiunea schimbării succesiunii la Tron, a fost împiedec și definitiv fixată din chiar momentul deschiderii acestei chestiuni; partidul național nu putea fi decât alături de Rege.

În acest sens au fost socotite ambele discursuri ale președinților partidului la întronizarea de la clubul nostru din 5 Ianuarie curent. Din declarațiunile d-lor Iorga și Maniu reiese clar:

1. Că partidul național se înclină înaintea hotărârii Majestății Sale, și socotește chestiunea renunțării A. S. R. Principelui Carol la drepturile sale ca definitiv trasată și închisă.

2. Că partidul național socotește că actualul guvern nu și-a îndeplinit datoriile sale nici înainte de criză, nici în timpul crizei, nici după criză.

Așă, întru cât privește partidul.

D-l Iorga a mai adăugat cuvinte de căldă emoționale prin care își exprima părerea de rău față de hotărârea Moștenitorului Tronului, cuvinte pe care numai ce ce n-au cunoscut legăturile sufletești dintre Principele Carol și profesorul Iorga, nu le pot înțelege.

De la atitudinea fixată de partid nu m'am abătut și nu mă voi abate cu o singură iotă. Nu din disciplină de partid, ci din adâncă convingere. Nu sunt eu omul care voiu împinge țara

prin vorbe sau prin fapte, pe calea care duce spre anarhie.

Afirmatiunea „Adevărului” că intervențiunile mele se produc totdeauna *post factum* și nu *ante factum*, e cu totul greșită. Ziarul dv. recunoaște singur că în anumite cazuri intervențiunea mea a fost hotărâtoare; cum ar fi putut fi astfel dacă această intervențiune s'ar fi făcut după săvârșirea faptului?

Întru cât privește acțiunea ziarului meu „Cuvântul”, mă simț să repet pentru a zecea oară că „Cuvântul” nu este ziarul meu. Nu am nici un amestec în publicarea acestui ziar. Am acolo prieteni și chiar prieteni foarte stimați și iubiți. I-am rugat atârșitor, nu *post factum* ci *ante factum*, să renunțe la atitudinea pe care au luat-o.

Izbindo-mă de adânci convingeri nu am putut nici să le înving nici să le atenuez. Iar ponosul îl port eu, vorba veche: ferește-mă Doamne de prieteni căci de vrășmași mă feresc eu singur!

Și fiindcă am luat condeiul în mână, deși-mi voe să dau și o categorică desmințire unei alte afirmări conținută în același reportaj. Nici odată d-l Maniu nu a declarat că partidul național e sigur de succesiunea actualului guvern, fie singur, fie în colaborare cu alte partide. Un om politic de talia d-lui Maniu a declarat că partidul național e gata să ia răspunderea formării unui guvern fie în colaborare cu partidul țărănesc, fie dacă nu se va putea, singur. Deosebirea este mare, cum vedeți. Această desmințire nu o dau ca un imputerec al d-lui Maniu, absent din București; ci ca martor personal al declarațiunilor făcute la 5 Ianuarie.

Pot să vă asigur, că atât d-l Maniu, ca și noi toți, așteptăm cu nerăbdare momentul înțelegerii celor două partide, a căror colaborare sigură poate da țării liniștra necesară și un regim politic normal.

Ca mi de mulțumiri
C. Argetoianu.

Greva avocaților Moțiunea adoptată de Congres.

Am anunțat că congresul general al avocaților s'a propus pentru greva generală, ca armă de luptă împotriva legiștrilor nechibzulte ale actualului guvern.

Înă moțiunea adoptată de acest congres:

„Congresul extraordinar al avocaților din România, constatând: consecințele păgubitoare pentru buna administrație a justiției în țară produse de aplicarea legii accelerării cu nesocotirea modificărilor propuse de avocați și primejdia ce o constituie pentru legile țării și pentru ideea de dreptate însăși, înfăptuirea dispozițiilor cuprinse în proiectul de lege a timbrului declară greva generală.

Hotărârea congresului se va înfăptui în ceasul, când conducerea centrală a corpului (Uniunea), va crede că a epuizat toate mijloacele directe de stăruință și expunere a defectelor celor două legi, și când guvernul — trecând peste instituția avocaților — va încerca să dea excoacțiune legală acestor măsuri”.

Conferințele Extenziunii univ. la Brașov

Prima conferință din ciclul conferințelor Extenziunii universitare la Brașov va avea loc *Sambătă în 16 Ianuarie la ora 6 d. a.* în sala liceului „Andrei Șaguna”.

Va vorbi d-l prof. univ. *Stefanescu Goangă* despre „Problema socială a femeii în lumina psihologiei”.

Intrarea benevolă.
Publicul este rugat să se prezinte în număr cât mai mare la această interesantă conferință.

Cețiți și răspândiți:
„Gazeta Transilvaniei”

Ultime știri Vandalismul dela Făgăraș

Din Făgăraș ni se comunică un act de un vandalism nemaipomenit săvârșit în contra organului Partidului Național „Glasul Oltului”.

Acest ziar, care duce o îndreptățită campanie în contra faimosului prefect Rădovici, care s'a instăpâni dictator în acest județ pus la cheremul tuturor potlogărilor acestui maniac pateatat, a fost confiscat în modul cel mai execrabil. Comisarii Grosu și Rădulescu, trimiși de prefect, pătrunzând în în localul tipografiei nu s'au mulțumit numai cu confiscarea numerilor tipărite ci au spart și formele de tipar.

Cazul s'a reclamat ministerului.
Protestând în contra acestui act de barbarism, cerem pedepsirea exemplară a atentatorului contra libertății de presă.

Ancheta în contra revizorului P. Dan

Suntem informați că chestiunea revizorului școlar P. Dan, cărula i s'au adus învinuiri în public pentru închirierea locuinței și biroului revizorului, a intrat în stadiul dorit de opinia publică, fiind în curs de ancheta.

Încetând prin urmare campania noastră, care n-a urmărit alt scop decât soluționarea dreaptă a unei chestiuni, care a revoltat opinia publică, așteptăm cu încredere rezultatul anchetei în curs.

Afacerea bancnotelor falsificate în Ungaria

Demersul ministrului Franței. — Caracterul politic al complotului. — Adjutantul lui Horthy complice. — Atitudinea guvernului cehoslovac

Ministrul Franței d-l Clichant, care s'a întors la postul său, s'a prezentat primului ministru Bethlen, cerând în numele guvernului său imediată arestare a conducătorilor efectivi ai mișcării fasciste din Ungaria, despre cari poliția franceză posedă dovezi că sunt amestecați în falsificarea de bancnote.

Poliția franceză a stabilit a-nume că pentru falsificarea bancnotelor franceze s'au cheltuit aproximativ 2 miliarde de coroane și că nici prințul Windisgrätz și nici Nadossy nu posedau această sumă. Este prin urmare în afară de orice îndoială că alții le-au pus la dispoziție banii necesari și a-nume un consorțiu în frunte cu șeful fasciștrilor, Goemboes, care după cum se știe este sprințul efectiv al cabinetului Bethlen în Parlament.

Pe baza dovezilor pe care le posedă guvernul francez, d-l Clichant a cerut arestarea următoarelor personalități marcante din viața publică a Ungariei: Deputatul Goemboes, șeful fasciștrilor unguri; Magashozy, adjutantul regentului Horthy, Lt. colonelul Berih, adjutant și secretar particular al regentului Horthy și deputatul Uleis, fruntaș al partidului fascist.

Primul ministru Bethlen a declarat că va avea nevoie de 6 luni de zile spre a lichida, definitiv, afacerea falsificării de bancnote.

În declarațiunile sale, primul ministru a recunoscut substratul politic al falsificării.

Spre a da o scuză faptului, Bethlen a adăugat că acest complot al falsificatorilor ar fi fost o consecință a situației create de tratatul dela Trianon, de ostilitatea ce există față de statele succesorale și de gelozie, care merge până în urmă, dintre cele două grupări monarchiste. Legitimistii conștrii Andras y urăsc în așa măsură pe aderenții arhiduceului Aibrecht, încât sunt momente, în cari uită că aparțin aceleiași națiuni.

„New York Herald” publică o telegramă din Budapesta arătând că adjutantul particular al regentului Horthy locotenent-colonelul Berih, a fost în curent cu toate etapele falsificării de bancnote.

„Prager Presse” publică din sursă autorizată următoarea expunere a atitudinii cercurilor oficiale cehoslovace față de falsificarea dela Budapesta:

Cehoslovacia n'a intervenit până acum în afacerea de falsificare a bancnotelor din Ungaria de oarece așteaptă rezultatul arestărilor și cercetărilor. Republica cehoslovacă n'a întreprins nici un demers în Franța și este inexactă și aserțiunea că s'ar fi străduț pentru a determina la o intervenție pe vreunul din guvernele Micii înțelegeri. Cehoslovacia a făcut cunoscut nu numai aliaților săi din Mica înțelegeră, dar și guvernului ungar, acest punct de vedere și aspectativă și rezaliv.

Tragerea loteriei Sindicatului presei rom. din Ardeal

Tragerea loteriei Sindicatului presei Române din Ardeal s'a efectuat, precum se știe, în zilele de 16, 17 și 18 Decembrie în prezența d-lui dr. Ioan Pordea notar public, a d-lui Inspector de poliție Palca a d-lui N. Brete delegatul primăriei, a d-lui Emil Felecan, delegatul prefecturii și a publicului. Rezultatul tragerei verificat de notarul public s'a publicat în ziarul „Patric” din Cluj și s'a înțigat la prefectură, școlii și școlii.

Sufletul Românului american.

La inițiativa ziarului „Românul” din Yongstown (America), s'a pornit o frumoasă acțiune în sânul Românilor din America cu scop de-a se achita datoriile de războiu ale României față de Statele Unite, pe baza aranjamentului încheiat zilele trecute între cele două state.

Gestul fraților din America în aceste zile când statul român, grație politicii financiare a ministrului Vintilă Brătianu se zbate în cea mai grea criză financiară, n'are nevoie de mult comentariu. Acest gest ne dovedește cu prisosință simțul patriotic și dragostea de neam a fraților noștri trecuți în America, cari muncesc din zori de zi până târziu noaptea ca să-și agonisească o mică bunăstare pentru a veni în ajutorul celor rămași acasă.

Numeroasele colecte făcute și până acum de Românii din America pentru cel de-acasă, se încheie astfel prin o nouă și emoționantă acțiune, care va forma pe vecie un titlu de glorie pentru frații noștri stabiliți în America.

Ziarul „Românul” anunță că aproape 100 de Români au și răspuns apelului, obligându-se să plătească anual câte 25, 50 sau 100 dolari. De asemenea este mare numărul de scrisori de

derență sosite la redacția ziarului, lată ce scrie între altele unul dintre Românii americani redacției ziarului „Românul”:

„Citind propunerea ziarului dumneavoastră care o faceți adevăraților patrioți, spre a cotribui fiecare român cu o anumită sumă pe an pentru acoperirea celor 200 de mii dolari. rata anuală pe care România s'a obligat să o plătească în cei cinci ani viitori, vă rog ca să mă socotiți și pe mine în rândul patrioților iubitori de țară cu suma de una sută dolari în fiecare an, pe timp de cinci ani.

„Iar peste cinci ani, când rata de plată a României va fi de un milion dolari anual, să fiu înscris cu 200 dolari (două sute) în tot timpul cât voi fi în viață.

„Bani mă oblig a-i trimite cu o lună înainte de data fixată pentru plățirea datoriei la locul unde se

vor vărsa celelalte contribuții, sau dacă se poate, direct la tezaurul Statelor Unite.

„Având toată încrederea că se vor mai găsi români și mai buni și mai darnici decât mine, și că unul fiecarea își va plăti cel puțin partea ce i se cuvine, ca să putem dovedi prin fapte nu prin vorbe că ne iubim țara și neamul, vă salut” etc.